

Naše slike. V današnji številki prinašamo dve sliki Belgrada. Naš potopisec se je vrnil od Bospora do Save nazaj, in tu je zopet moral skozi Belgrad, ponosno stolico srbskega kraljestva. V prihodnji številki prinesemo še več belgrajskih podob. Bolgarije to pot nismo ilustrirali, ker smo si jo prihranili za poznejši čas. — Notranjščino serajevske stolnice (str. 637.) smo vzeli iz krasne „Spomen-knjige iz Bosne“. Pročelje te lepe romanske cerkve vidijo čitatelji v „Dom in Svetu“ l. 1889., str. 243. Objavili smo jo ob posvečevanju. Pohlevne hišice, katere se vidijo na oni sliki okoli cerkve, so se pa umaknile že ponosnim modernim stavbam.

Druga slovenska umetniška razstava v Ljubljani je otvorjena od 20. septembra do 15. oktobra. Vseh razstavljenih del je okoli 160. Ker ob sklepu te številke našega lista razstava še ni popolna, priobčimo natančno poročilo v prihodnji številki.

Ivan Vrhovec. Dne 19. septembra je v Ljubljani umrl v 50. letu c. kr. gimnazijski profesor Ivan Vrhovec, zaslužen domač zgodovinar. Rojen Ljubljčan je bil posebno vnet za zgodovino svojega rojstnega mesta. Izdal je v nemškem jeziku staro zgodovino ljubljansko z mestnim črtežem in knjigo „Ljubljanski meščanje v prešlih stoletjih“. Bil je dalje časa profesor v Novem mestu, in tam je sestavil obširno „Zgodovino Novega mesta“. Več njegovih spisov je priobčila „Slovenska Matica“, drugi so izšli v raznih listih. Pridno in vestno je preiskaval domače arhive in obogatil domačo zgodovino z marsikatero zanimivo podrobnostjo.

Ivan vit. Nabrgoj. Dne 10. septembra je umrl po dolgem bolehanju v 65. letu svoje starosti zaslužni prvoboritelj tržaških Slovencev Ivan Nabrgoj. Od l. 1865. do l. 1900. je bil neumorno delaven za slovensko stvar. Celih 35 let je bil član mestnega sveta tržaškega. Od l. 1873. do l. 1897. je bil državni poslanec.

Kako je umrl baron Jurij Vega.

Dne 17. sept. t. l. je preteklo sto let, odkar je umrl nesrečne smrti naš učen in hrabri rojak Jurij Vega. Sicer smo prinesli v „Dom in Svetu“ l. 1891. na str. 339. že življenjepis in podobo tega slavnega Slovenca, a ob tej žalostni stoletnici omenimo še nekaj

posameznosti. Vega je bil rojen v moravški dekaniji ter se je imenoval pravzaprav „Veha“. Od 17. septembra l. 1802. so ga na Dunaju pogrešali znanci. Govorili so, da so ga zadnjič videli z nekim prijateljem, s katerim se je odpeljal konje kupovat. Šele 26. septembra so našli po dolgem iskanju njegovo mrtvo truplo. Ležal je v Donavi, z močno vrstico privezan na drog. Takoj so slutili, da se je zgodil zločin — a šele čez več let je prišla resnica na dan.

Dunajčani so si takoj izmislili cel roman, da „pojasnijo“ Vegovo smrt. Govorili so, da je imel Vega zavistne tekmece. Šele dve leti prej je bil postal baron. Nasprotniki so baje podkupili onega „prijatelja“, da ga je zvalil k Donavi, da bi tam nakupil konj, katere je rabil za prihodnjo vojno, in tam da so ga umorili. A resnica se je pokazala šele čez devet let po čudnem slučaju.

Po zimi l. 1811. je opazil neki topničarski častnik pri navadnem topničarju proporcijsko šestilo, ki je bilo nenavadno natančno izdelano. Ko je opazoval natančneje to orodje, je začuden zagledal vrisano ime „Vega“, ter spoznal, da je bilo to šestilo lastnina slavnega matematika. Izpraševali so topničarja, odkod ima to šestilo, in ta je izpovedal sledeče: L. 1809. je bil nastanjen v Nussdorfu pri Dunaju. Stanoval je pri nekem mlinarju, kateri je večkrat opazoval, kaj dela vojak. Nekega dne je rabil topničar šestilo. Mlinar mu reče, da ima on tako orodje, ter mu prinese šestilo in ga slednjič podari topničarju. Bilo je Vegovo šestilo, in to je izdalo morivca. Mlinarja so zaprli, in kmalu je priznal ves zločin. Vega je hotel kupiti od mlinarja konja. Mlinar je imel lepo žival, katere pa ni hotel prodati, dasi mu je Vega ponujal vedno višje vsote. Mlinar je zagledal pri njem veliko mošnjo polno zlata, in tega denarja se je polakomil. Rekel je, da mu proda konja. Čez brv sta šla proti hlevu. Mlinar je pustil, da je šel Vega naprej, in odzadaj ga je pobil s kolom. Vega, zadet v tilnik, je takoj padel, in mlinar mu je vzel uro, denar in matematiško orodje. Potem je vrgel truplo v Donavo ter ga privezal ob drog.

Vegovo smrt so obžalovali ne le v Avstriji, ampak tudi drugod, kjerkoli so se zanimali za matematiko in za vojaško vedo. Na ljubljanski gimnaziji je bil ubogega sina kmečkih starišev duhovnik profesor Maffei navdušil za matematiko, in z železno vztrajnostjo si je nadarjeni mladenič priboril pot do svetovne slave. Njegovi logaritmi in mnogoštevilni